

στά τινα μέρη και ταῦτα δεινῶς ἠκρωτηριασμένα. Ἴδου δὲ ποίαν περὶ τῶν Σκυθικῶν ἰδίως ἐκφέρει γνώμην ὁ Φώτιος, ὅστις διεξήλθε τὸ ἔργον ὀλόκληρον· γνώμην ὄπωσόν ἀντιφατικὴν καὶ πομπικὴν περὶ τὸν ἔπαινον· «Ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ Σκυθικά, ἐν οἷς αἱ Ῥωμαίων αὐτῷ καὶ Σκυθῶν ἀναγράφονται μάχαι τε πρὸς ἀλλήλους καὶ λοιπαὶ ἀξιόλογοι πράξεις. Ἔστι δὲ τὴν φράσιν ἀπεριττός τε καὶ ὄγκω καὶ ἀξιώματι χαίρων, καί, ὡς ἂν τις εἴποι, ἄλλος μετὰ τινος σαφηνεῖας Θουκυδίδης, μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς σκυθικαῖς ἱστορίαις». Περιῆλθε μὲν εἰς ἡμᾶς ὁ λόγος δι' οὗ ὁ Δέξιππος ἠγωνίσθη νὰ καταπεισῇ τοὺς συμπολίτας νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν ἐσπαρμένων ἀνὰ τὴν χώραν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ οὗτος σφόδρα ἐφθαρμένος. Οὐδὲν ἤτιον θέλομεν παραθέσει ἐνταῦθα τὰ μᾶλλον ἀκέραια διατηρηθέντα ἀποσπάσματα αὐτοῦ, ἵνα δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἔννοιαν τοῦ φρονήματος τὸ ὁποῖον ἔσφζον εἰσέτι γενναῖαι τινες ψυχαὶ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους, ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν πόλει.

«Καὶ καρτερίᾳ οἱ πόλεμοι μᾶλλον ἢ πλήθει κρίνονται, εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ Δέξιππος πρὸς τοὺς συναγωνιστάς. Ἡμῖν δύναμις τε οὐ φαύλη (δισχίλιοι γὰρ οἱ σύμπαντες ἠθροίσθημεν), καὶ τὸ χωρίον ἐρυμνότατον, ὅθεν ὀρμωμένους χρὴ τοὺς πολεμίους κακοῦν σποράσι τε ἐπιτιθεμένους καὶ τὰς παρόδους αὐτῶν ἐνεδρεύοντας· ἐξ ὧν κρατοῦσι μὲν ἡμῖν τῷ τρόπῳ τούτῳ ρώμη ἔσται, καὶ δέος οὐ μέτριον παρέξομεν τοῖς ἐναντίοις· συνισταμένων δὲ ἀντιστησόμεθα, προτείχισμα τῶν ὄπλων οὐ φαῦλον τὸ ἐρυμνὸν τοῦ χωρίου καὶ τήνδε τὴν ὕλην ἔχοντες. Οἱ τε ἐναντίοι ἐκ διαφόρων προβάλλοντες οἷα οὐ πάντῃ καταφανέσι ταραῶνται, καὶ οὐκ ἐν τῷ ἴσῳ τρόπῳ τοῖς πρόσθεν πολεμήσουσι, τάξιν τε αὐτῶν λύοντες καὶ οὐθ' ὅπου τὰ τοξεύματα καὶ ἀκόντια μεινέται χρη-εἰδότες, καὶ τῶν τε ἀφιεμένων ἀτυχήσουσι καὶ ὑφ' ὑμῶν ἔτι μᾶλλον κακώσονται. Ἡμεῖς τε τῇ ὕλῃ πεφραγμένοι ἐπίσκοπα καὶ ἐξ ὑπερδεξιῶν μεθήσομεν καὶ ἀσφαλέστεροι μὲν ἐς τὸ δρᾶν ἐσόμεθα, οὐ ῥᾶστοι δὲ βλάπτεσθαι. Περί δὲ αὐτῆς ὁμοῦθεν μάχης, εἰ δὴ καὶ αὐτῆς δεῖσαι, ἐκεῖνο χρὴ λογίζεσθαι, ὡς οἱ μέγιστοι κίνδυνοι μέγιστας καὶ προθυμίας παρέχονται, καὶ ἐν τῷ ἀπόρῳ τῆς σωτηρίας ἢ ἀντίστασις ἐτοιμοτέρα, καὶ πολὺ τὸ ἀνέλπιστον ἐξέβη, βιαζομένων τε ὑπὲρ τοῦ ἀμυχανοῦ καὶ ἀμυνομένων ὑπὲρ τῶν σπουδῆς ἀξίων τιμωρίας ἐλπιδι. Οὐδὲ γὰρ ἔστιν ὄρω ἂν πρὸ ἡμῶν μείζους γένοιτο ὑποθέσεις τῆς ἀνανακτήσεως, οἷα δὴ γενῶν τῶν ἡμετέρων καὶ πόλεως ὑπὸ τῶν ἐναντίων κατεσχημένης. Συνεπίθιντο δὲ ἂν αὐτοῖς καὶ ὅσοι ἀνάγκη ἄκοντες συστρατεύουσιν, ὅτε τὴν ἡμετέραν ἐφοδὸν αἰσθῶντο ἐλευθερίας τῆς σφετέρως ἐλπιδι».

«Πυνθάνομαι δὲ καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν τὴν ναυτικὴν οὐχ ἑκάς εἶναι ἀρήξουσιν ἡμῖν ἢ συνταχθέντας συνεισβαλεῖν κράτιστα. Καὶ ἐπὶ τῷδε ἠγοῦμαι ὡς καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸ αὐτὸ τοῦτο πρόθυμον ἐπάξομεν. Αὐτὸς δὲ δὴ ὧν οὐκ ἔξω κινδύνου οὐδὲ εὐτυχέστερον πράττων ἐπὶ ταῦτα ἴεμαι, ἀρετῆς ἐπιθυμῶν καὶ διακινδυνεύων, τὰ τιμώτατα δὲ θέλων περιποιήσασθαι καὶ ἐς ἑμαυτὸν μὴ καταλύσαι τῆς πόλεως τὴν ἀξίωσιν. Καὶ παραινῶ ὧδε γινώσκειν. Ἔπεισι μὲν ἢ τελευτῇ πάντας ἀνθρώπους καταλύσαι τὸν βίον, ἐν τοῖς περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν ἄθλον κάλλιστον καὶ δόξαν αἰδίων φέρων. . . »

«Συστήσεσθαι δὲ ἡμῖν καὶ ἐκ τῆς τύχης τὸ εἶκος ἄγει. Ἡ τε γὰρ ὑπόθεσις δικαιοσύνη, καθ' ἣν ἀμυνόμεθα τοὺς προαδικήσαντας, καὶ τὸ δαιμόνιον ταύτῃ ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει τὰ ἀνθρώπεια, προθυμώτατον ὄν συμφορὰς ἐλαττώσαι καὶ ἐς τὰ ἀμείνω συνάρασθαι. Καλὸν δὴ γνωρίζαι τὸ πάτριον ἡμῶν σχῆμα, καὶ αὐτοὺς τοῖς Ἕλλησιν ἀρετῆς καὶ ἐλευθερίας γενέσθαι παράδειγμα, καὶ παρὰ τε τοῖς οὔσι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις εὐκλείας ἀειμνήστου μετασχεῖν, ἔργῳ δεικνύοντας, ὡς καὶ ἐν ταῖς συμφοραῖς τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων οὐχ ἥττηται. Σύνθημα δὲ τοῦ πολέμου παῖδας καὶ τὰ φίλιτατα ποιησά-

